

IV. LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA.

LA FALLIDA DEL RÈGIM DE LA RESTAURACIÓ. DEL REGENERACIONISME A LA DICTADURA DE PRIMO DE RIVERA.

LA IDEA DE LA MANCOMUNITAT

Des de l'any 1911, les quatre diputacions catalanes estaven governades per la Lliga Regionalista.

La **Diputació de Barcelona**, presidida per **Enric Prat de la Riba**, sol·licità al Govern la possibilitat de “mancomunar” les quatre diputacions provincials catalanes per unir les seves competències, i formar una entitat purament “catalana”.

LA REACCIÓ DE MADRID

La petició, recolzada per les Diputacions de Girona, Tarragona i Lleida, fou recollida pel cap del Govern, el liberal **José Canalejas**, però aquest fou assassinat el novembre de 1912, i el procés va quedar paralitzat.

La proposta va tenir una **forta oposició** des del Partido Conservador, de part del Partido Liberal i de la premsa de Madrid, que van titllar el projecte de “separatista”.

José Canalejas Méndez, advocat i polític (1854 – 1912). Va ser President del Govern entre febrer de 1910 i novembre de 1912.

Bloqueig parlamentari al projecte de Mancomunitat fins el 1914, quan el Govern presidit pel conservador **Eduardo Dato** va decretar la **Ley de Mancomunidades**, que obria el camí a aquesta aspiració catalanista.

LA LEY DE MANCOMUNIDADES DE 1914

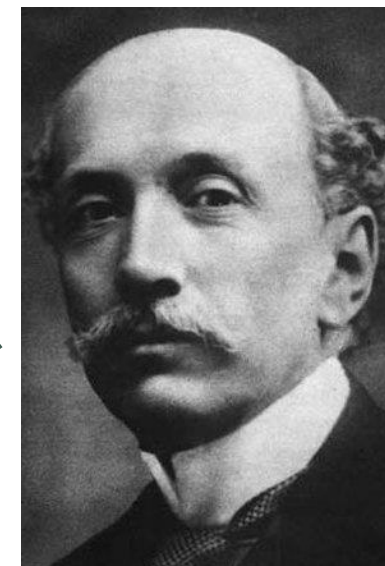
La “*Ley de Mancomunidades*” contemplava de fet l’associació de les diputacions provincials espanyoles que fossin limítrofes. Aquesta possibilitat només fou aprofitada per les quatre diputacions catalanes.

Eduardo Dato Iradier, advocat i polític (1856 – 1921). Va ser President del Govern entre 1913-15, 1917 i 1920-1921)..

6 D’ABRIL
DE 1914

Es creà la **Mancomunitat de Catalunya**, presidida per *Enric Prat de la Riba*, a partir de la comunitat de les Diputacions de Barcelona, Lleida, Girona i Tarragona.

El Govern presidit per Eduardo Dato va aprovar un Reial Decret amb data 18 de desembre de 1913, sobre “descentralización administrativa y mancomunidades provinciales”, que permetia l’associació o “mancomunació” de diputacions només per a finalitats administratives, i sense atribucions polítiques.

ENRIC PRAT DE LA RIBA

Enric Prat de la Riba i Sarrà
(1870 – 1917)

Un dels màxims dirigents i ideòlegs de la Lliga Regionalista.

Periodista, advocat i escriptor, la seva obra més coneguda fou La Nacionalitat Catalana, publicada el 1906.

Fou President de la Diputació de Barcelona des de 1907, i fou el primer President de la Mancomunitat de Catalunya (1914 – 1917).

L'ORGANITZACIÓ DE LA MANCOMUNITAT

La Mancomunitat comptava amb una **Assemblea** de 96 diputats (36 per Barcelona i 20 més per cada una de les altres províncies), i un **Consell Permanent** de 8 membres, 2 per cada província.

L'Assemblea va ser dominada majoritàriament per la **Lliga**, si bé amb presència important de diputats d'altres formacions.

La **Mancomunitat** es creava com a un organisme purament administratiu, que sumava de fet les atribucions que ja tenien les quatre Diputacions.

No va rebre cap transferència de competències polítiques des del Govern de Madrid.

Tampoc no va veure incrementats els seus pressupostos (per part de l'Estat) de cap manera, per poder fer front a les seves atribucions i al seu manteniment.

La **MANCOMUNITAT DE CATALUNYA** va tenir la seva seu al Palau de Sant Jaume, a l'actual Palau de la Generalitat.

El **paper polític de la Mancomunitat** en els seus anys d'existència va posar a prova la capacitat de gestió dels homes de la Lliga per dur a terme una veritable acció de govern.

La seva **acció política** va anar dirigida a la idea de “crear país”, de modernitzar Catalunya i de dotar-la dels mecanismes i estructures per posar-la a nivell de l'Europa més avançada.

EN L'ÀMBIT DE LES
INFRAESTRUCTURES
I DELS SERVEIS
PÚBLICS

EN L'ÀMBIT DE LA
CULTURA I
L'EDUCACIÓ

LES COMPETÈNCIES DE LA MANCOMUNITAT

L'OBRA DE LA MANCOMUNITAT: LES INFRAESTRUCTURES I ELS SERVEIS PÚBLICS

Millora i ampliació de la xarxa viària i ferroviària principal i secundària pel conjunt del territori català (idea de cohesió territorial).

Millora i ampliació de la xarxa telefònica i de Correus, especialment en les comarques rurals i geogràficament més aïllades.

Pla de Modernització agrària, amb la creació d'Escoles de capacitació, foment de les cooperatives i impuls a la modernització tecnològica del camp.

Creació de l'Escola d'Administració Pública, per millorar la funció pública i amb la idea d'un millor servei públic a Catalunya.

Juanfrancisco.

www.delcampe.net

Portald'Història

L'OBRA DE LA MANCOMUNITAT: LA CULTURA I L'EDUCACIÓ

Suport i **impuls a la cultura catalana**. Creació de l'Institut d'Estudis Catalans (1907), la Biblioteca de Catalunya, i una xarxa de biblioteques populars per tot el territori.

Impuls a la normalització en l'ús de la llengua catalana, amb el projecte d'unitat ortogràfica i d'una **Gramàtica** que es va encarregar a **Pompeu Fabra**.

Protecció del **patrimoni cultural i monumental** de Catalunya: catalogació de monuments, edificis, llocs i jaciments d'interès històric.

Impuls a la **renovació i modernització pedagògica**. Creació d'Escoles del treball i industrials, les Escoles Normals (de formació de mestres), Experimentals, etc.

Pompeu Fabra i Poch, filòleg (1868 – 1948)). Va ser Autor de la Gramàtica Catalana.

LA BIBLIOTECA DE CATALUNYA

La seu principal de la Biblioteca de Catalunya està situada a l'antic Hospital de la Santa Creu, al barri del Raval de Barcelona. Creada l'any 1907, es va obrir al públic el 1914.